

Erhvervsministeriet

16. maj 2017

Bemærkninger til Kommissionens forslag om et informationsværktøj for det indre marked (COM (2017) 257) af 2. maj 2017

Dansk Erhverv har ved mail af 2. maj 2017 modtaget ovenstående i høring og skal hermed komme med kommentarer til brug for udarbejdelse af Regeringens grund- og nærhedsnotat.

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv hilser Kommissionens intentioner velkommen og ser positivt på, at der sættes ind for at sikre en bedre og mere fakta-baseret politikudvikling og håndhævelse af de regler der gælder i det indre marked. Dette vil medvirke til at styrke det indre marked til gavn for den økonomiske vækst i Europa. Dansk Erhverv anerkender desuden, at det kan være vanskeligt at indhente de oplysninger og det datamateriale, der er nødvendigt for at kunne lave god erhvervsregulering.

Det værende sagt, så kan Dansk Erhverv under ingen omstændigheder støtte, at der indføres en forpligtigelse til at levere informationer til Kommissionen og slet ikke under strafansvar for at oplysningerne er 100% fejlfri. Disse oplysninger vil i mange tilfælde ikke kunne leveres uden juridisk assistance og større administrative omkostninger. Kombineret med en meget bredt anvendelses-hjemmel (modsat konkurrenceområdet som der ellers sammenlignes med) og det foreslåede bød-niveau er forslaget samlet set disproportionalt. Dansk Erhverv mener derfor ikke at Kommissionen bør gives de foreslåede udvidede undersøgelsesbeføjelser.

Endvidere skal Dansk Erhverv gøre opmærksom på fodnote 21 (side 9) i forslaget, der oplister den kritik som Kommissionens Regulatory Scrutiny Board (RSB) har fremført ift. forslaget:

"The report is still not sufficiently clear and sometimes inconsistent with regard to the scope of the initiative. In several places the report still presents the SMIT as a solution to general problems of data availability, or as a source of information for single market related policy purposes that do not stem from specific enforcement deficiencies, while it does not provide justification to do so. (2) The report makes clear that the tool would be of last resort, but it is not clear about safeguards or the conditions that might trigger investigations. (3) The main report still does not reflect clearly enough Member States' and business interests' respective views."

Det er vores opfattelse, at de helt grundlæggende problemstillinger, der her oplistes af RSB, ikke er tilstrækkeligt adresseret i det endelige forslag.

Specifikke bemærkninger:

Proportionalitet

At pålægge virksomhederne oplysningspligt under strafansvar ville være et disproportionalt tiltag. Oplysninger under strafansvar bruges kun i Danmark i meget specielle tilfælde, som eksempelvis i alvorlige konkurrenceretlige sager og til indhentning af visse meget specifikke oplysninger af Danmarks Statistik. At benytte et sådant indgribende værktøj til håndhævelse overfor medlemsstaters overtrædelser, politikdannelse og for Kommissionens forgodtbefindende er disproportionalt. Det er Dansk Erhverv bekendt ikke muligt for noget dansk ministerie at kræve besvarelser fra private virksomheder under strafansvar til brug for politikudvikling – og det er ikke åbenlyst hvorfor Kommissionen skulle tildeles sådanne beføjelser. Selv i det omfang at værktøjet kun benyttes til håndhævelse virker både beføjelser og særligt de tilhørende sanktioner disproportional. Udover dette så angiver Kommissionen selv i præambel 7 at deres indsamling af oplysninger til belysning af indre markedsager på nuværende tidspunkt *“...works effeciently for a great majority of cases...”*.

Sidste udvej (Last resort)

Gennem hele forslaget, dvs. både i det forklarende memorandum, præamblerne (recitals) og artiklerne ligges der stor vægt på hvor sjældent værktøjet skal benyttes og hvor exceptionelle omstændighederne skal være. Det fremgår dog side 7 i fodnote 18 at man i den tilhørende konsekvensvurdering af forslaget har regnet med at benytte værktøjet 5 gange årligt og for flere virksomheder pr. gang. Det kan næppe betegnes som sjældent eller exceptionelt og understøtter vores bekymring for at give Kommissionen så brede beføjelser til under strafansvar at pålægge virksomhederne administrative byrder. Hertil kommer at anvendelsesområdet er meget stort og omfatter al lovgivning relevant for det indre marked, landbrug og fiskeri, transport, miljø og energi.

Administrative byrder og ”safeguards”

Oplysningspligt under strafansvar er en direkte administrativ byrde på virksomhederne som ikke står mål med den mulige gevinst for Kommissionen. Virksomhederne er allerede bebyrdet med årlige opgørelser til Danmarks Statistik og eksempelvis sektor-undersøgelser fra Kommissionens konkurrencedel. De oplysninger der her henvises til er yderligere stærkt fortrolige og tillige svært tilgængelige. Desuden vil en del af virksomhederne skulle betale for ekstern juridisk assistance for at sikre at oplysningerne ikke leder til et senere strafansvar. Det kan være rimeligt nok i alvorlige straffesager eller i det begrænsede omfang det sker til Danmarks Statistik, men ikke til bred anvendelse i Kommissionen.

Det fremgår af præambel 11 at de informationer der udbedes, kun må være informationer der sandsynligvis er tilgængelige for den involverede virksomhed (*“likely to be at the disposal of”*). Lignende argumentation føres i præambel 12 for SMV’er (*“should not incur any significant additional cost”*), i artikel 5 (3) (*“obliged to provide only information that is at their disposal”*) og i artikel 6 (1) (*“undertakings and associations that are capable of providing relevant information”*).

Der er tale om løse definitioner, der i øvrigt varierer igennem hele teksten. Disse vendinger skaber ikke tilstrækkelig sikkerhed for at betragtelige administrative byrder ikke påføres virksomhederne.

De yderlige "safeguards" der oplystes for at indhegne Kommissionens adgang til at bruge værktøjet (artikel 5 og 6) er ligeledes ikke tilstrækkelige i Dansk Erhvervs optik. Der er primært tale om at Kommissionen sikrer sig at informationerne ikke kan skaffes på anden vis og at deres krav til virksomhederne ikke er disproportional. Det må være en rimelig forventning at Kommissionen altid og under alle omstændigheder foretager den type overvejelser, men som sikkerhed for at værktøjet vil blive brugt sjældent, i exceptionelle tilfælde og på en måde der ikke påfører virksomhederne administrative byrder er det utilstrækkeligt.

Forretningshemmeligheder og forretningsfølsomme oplysninger

I artikel 7 og 8 beskrives hvordan Kommissionen må omgå fortrolig information indhentet fra virksomhederne, som følge af den foreslåede lovgivning.

Det fremgår af artikel 7(2) at virksomheder der leverer oplysninger har muligheden for at indikere hvilke oplysninger man mener er forretningshemmeligheder. Dette medfører dog at virksomheder skal retfærdiggøre hvorfor de specifikke oplysninger bør holdes fortrolige og desuden levere en "ikke-fortrolig" version af oplysningerne. Udover at dette er en yderligere byrde der antageligvis vil kræve juridisk bistand, så er det ikke umiddelbart åbenlyst, hvordan man kan afgive ikke-fortrolige oplysninger om fortrolige oplysninger. Der tænkes angiveligvist på aggregering og anonymisering, men dette vil formentlig ikke være tilstrækkeligt for en række forretningshemmeligheder.

Udover dette så gives Kommissionen i artikel 7(4) kompetence til at negere virksomhedernes angivelse af, at noget er fortroligt og offentliggøre oplysningerne alligevel, hvis de vurderer at virksomhedens afgivne forklaring ikke er velunderbygget og proportional ("*well-founded and proportionate*").

I artikel 8 (c) fremgår det desuden at Kommissionen kan overgive også fortrolige oplysninger til en medlemsstat, hvis det er nødvendigt for at bevise en overtrædelse.

Man må altså konkludere at virksomhederne ikke har nogen reel sikkerhed for at deres forretningshemmeligheder ikke bliver delt med udenforstående. Også af den grund vurderer Danske Erhverv at forslaget er uhensigtsmæssigt.

Den nødvendige kompetence

I Dansk Erhverv ser vi en række analyser, konsekvensvurderinger, offentlige høringer, spørgeskemaer, Eurobarometre osv. udarbejdet af Kommissionen – særligt fra DG GROW som primært vil have adgang til det foreslåede værktøj om end anvendelsesområdet er meget bredt. Det er Dansk

Erhvervs indtryk at dele af Kommissionen og i nogen grad Eurostat har godt styr på, hvordan lødige analyser skrues sammen og spørgeskemaer udformes. Det samme gør sig i mindre grad gældende for andre dele af Kommissionen. Dansk Erhverv har i flere omgang påtalt Kommissionens brug af spørgeskemaer og resultaterne heraf. Både i forhold til offentlige høringer og konsekvensvurderingerne har der været problemer på trods af Kommissionens stærke fokus på bedre evidensbaseret regulering.

Det er Dansk Erhvervs principielle holdning at sådanne offentlige konsultationer eller andre former for dataindsamling, der ikke i tilfredsstillende omfang bidrager til at belyse de problemstillinger de omhandler, bør påtåles overfor Kommissionen, især i de tilfælde hvor sådanne resultater efterfølgende bruges i konsekvensvurderinger og lignede. Dansk Erhverv kan levere konkrete eksempler i det omfang det måtte ønskes.

Også af den grund vil det ikke være hensigtsmæssigt at tildele Kommissionen de vidtgående beføjelser som foreslås.

Mulige løsninger

Som tidligere angivet anerkender Danske Erhverv at det både for Kommissionen og andre aktører kan være vanskeligt at få de virksomhedsoplysninger, der er nødvendige for at kunne håndhæve og skabe god erhvervsregulering. Løsningen bør både for Kommissionen og alle andre være at lave spørgeskemaer og dataindsamlinger, der bebyrder respondenterne mindst muligt og som det er nemt at gennemskue relevansen af.

Der findes desuden allerede et internetpanel af virksomheder under det eksisterende Virksomhedspanel (http://ec.europa.eu/yourvoice/ebtp/index_da.htm). Dette kunne med fordel benyttes og man kunne aktivt forsøge at rekruttere til det – i det omfang den nuværende pulje af respondenter ikke er tilstrækkelig. Udklip fra den danske hjemmeside:

”Med dit input vil EBTP's høringer forbedre lovgivningens generelle kvalitet og være med til at skabe et bedre erhvervmiljø. Når Kommissionen forbereder nye politiske initiativer og lovgivning, skal den vide, hvilke emner erhvervslivet lægger vægt på. Dine bidrag til EBTP's høringer vil hjælpe Kommissionen med at danne sig et klarere billede af, hvordan lovgivningen påvirker din virksomhed. Og når politikken er på plads, kan du give os tilbagemeldinger om, hvad der faktisk skete, og fortælle om eventuelle uventede bivirkninger.”

På den danske hjemmeside angives det, at der ikke gives adgang til flere virksomheder på nuværende tidspunkt.

Udover dette så der i forbindelse med det netop fremsatte forslag om SOLVIT-systemet (som er en del af samme Compliance-pakke som SMIT-forslaget) netop lagt vægt på, at man i langt højere

grad kan benytte de utallige indberetninger fra virksomheder til SOLVIT. Disse henvendelser drejer sig typisk om netop overtrædelser af indre markedsreguleringen og udgør et væsentligt datagrundlag som Kommissionen med fordel kunne gøre bedre brug af.

Med venlig hilsen

Lasse Hamilton Heidemann

EU-konsulent